

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
sediul Centru

Republica Moldova
MD-2004, mun. Chișinău
bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162,
tel./fax. (+373 22) 22-26-10;
e-mail: jcc@justice.md

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
office Centre

162, Ștefan cel Mare și Sfânt, avenue,
Chișinău city, MD-2004
Republic of Moldova,
tel./fax. (+373 22) 22-26-10;
e-mail: jcc@justice.md

Data 04 noiembrie 2022

Dosarul civil nr. 2-893/22

*Curtea Constituțională
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28
MD 2004*

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Vă expediază cererea privind excepția de neconstituționalitate pe cauza civilă nr. 2-893/22, la cererea de chemare în judecată depusă de Jantovan Daniel către Ministerul Justiției, cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului.

Anexă:

1. cererile privind excepția de neconstituționalitate;
2. încheierea judecătorească din 04.11.2022;
3. copia cererii de chemare în judecată cu anexele;
4. scrisoarea de expediere a actelor judecătorești.

Grefierul Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru

Madonici Iulian

Tel: 022 222 610.
e-mail: iulian.madonici@justice.md

02

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
a
REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate

prezentată conform prevederilor art.135 alin.(l) lit.a) și lit.g) din Constituție

I. AUTORUL SESIZĂRII –

1. nume – Postolachi
2. prenume- Gheorghe
3. funcția - avocat

7. numele și prenumele reprezentantului -
8. ocupația reprezentantului -
9. adresa reprezentantului -

II. OBIECTUL SESIZĂRII –

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității dispoziției art. 2 al LEGII Nr. 87, în partea ce vizează sintagma „ , (1) **Orice persoană fizică** sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat **dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei** . ,

*și autorul invocă omisiunea reglementării **călității de subiect beneficiar al Legii 87 a victimei și părții vătămate în procesul penal și omisiunea ...examinării cauzei în faza de proces penal (până la pornirea urmăririi penale) , faza urmărire penală și verificarea compatibilității** normei contestate cu dispozițiile art. 4,20, 23 , art.28 art.. 54 din Constituție și art. art. 6, al Convenție europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentate, reieșind din argumentele invocate de autor în prezenta sesizare.*

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procedura judecătoria mun. Chișinău of . Centru se află spre examinare cauzua Jantovan D vs Ministerul Justiției .

În fapt la 09 mai 2016 în IP Rîșcani ai DP a mun. Chișinău, am depus plîngere precum că ia 09.05.2016. în timp ce se mă aflam pe str Bogdan Voievod 8/2, a fost agresat fără motiv, de către două persoane necunoscute.

Au fost aduse probe și argumente că în acțiunile făptașilor sunt elementele componente ale infracțiunii de Huliganism conform art 287 CP al RM; Astfel polițistul urma să se conformeze prevederilor **Art 424 CC al RM** *Dacă, în procesul examinării cauzei contravenționale, se constată că încălcarea conține elementele constitutive ale infracțiunii, agentul constatator remite materialele procurorului sau ofițerului de urmărire penală, după competență*

Însă polițistul de sector a întocmit pe numele lui Pastela Dumitru Oleg Procesul-verbal cu privire la contravenție din 26.05.2016 cu privire la încălcarea art.78 alin. (2) din Codul Contravențional al R.M. Polițistul de sector nu mi-a permis să-mi realizez dreptul la un proces echitabil și mi-a refuzat eliberarea copie de pe procesul verbal pentru al contesta ca parte vătămată.

În cadrul controlului suplimentar efectuat s-a stabilit, că conform raportului de constatare medico-legală nr.1710 D din 07.07.16, efectuată de către Secția de medicină legală mun.Chișinău, la cet. Jantovan Daniel s-au depistat leziuni corporale ușoare.

Am depus plîngere la Procuror însă la fel acesta nu a reacționat și nu a contestat procesul verbal în modul prevăzut de lege.

La fel prin ordonanța procurorului din **07 septembrie 2016** emise de Ion Bazatin a dispus neînceperea urmăririi penale pe aceste fapte motivind că Pastela a fost atras la răspunderea contravențională. Prin încheierea jud. de instrucție din 03.11.17 s-a respins recursul împotriva ordonanțelor procurorului. A fost contestată în ordinea art 313 CPP și numai prin Decizia Curtii de Apel Chișinău din aprilie 2018 sa anulat ordonanța lui Ion Bazatin de neînceperea urmăririi penale .

Prin sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 21 august 2020 inculpatul Pastela Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod Penal al RM și i s-a aplicat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 700 (șapte sute) unități convenționale, cea ce constituie potrivit art. 64 alin. (2) Cod Penal (la data săvârșirii faptei (mai 2016), suma de 14 000 (paisprezece mii) lei.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău 12 iulie 2021 sa dispus Se încasează de la Pastela Dumitru în beneficiul lui Jantovan Daniel suma de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Cererea de constatare a faptului încălcării termenului rezonabil la examinarea procesului și cauzei penale prin care Jantovan a fost victimă și parte vătămată și este motivată pe art 2 din Legea Nr. 87 în partea ce vizează sintagma „ (1) **Orice persoană fizică** sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat **dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei** . ,

În cadrul examinării instanța urmează a aplica aceste norme din art 2 a Legii 87 pe care autorul le consideră neconstituționale . *și autorul invocă omisiunea reglementării în acest al 1 art 2 a Legii 87*

19

a călătății de subiect beneficiar al Legii 87 a victimei și părții vătămăte în procesul penal și omisiunea reglementării ...examinării cauzei în faza de proces penal (până la pornirea urmăririi penale), faza urmărire penală și verificarea compatibilității normeii contestaet cu dispozițiile art. 4,23 , art.28 art.. 54 din Constituție și art. art. 6, al Convenție europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentate, reieșind din argumentele invocate de autor în prezenta sesizare.

IV . EXPUNEREA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII –

1. Prevederi relevante ale Constituției Republicii Moldova (M.O.1994, nr. 1) sunt următoarele:

Articolul 1. Statul Republica Moldova

(...) (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4. Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 15. Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16. Egalitatea

(1) **Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.**

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreși accesul la justiție”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) **În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.**

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

2. Prevederi relevante ale legii cu privire la Curtea constituțională, nr. 317 din 13 decembrie 1994 (M.O. 1995,nr.8) sunt următoarele:

Articolul 4. Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională:

a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

(.....) (2) Competența Curții Constituționale este prevăzută de Constituție și nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.

3. Prevederi relevante ale Codului jurisdicției constituționale, nr. 502 din 16 iunie 1995 (M.O.nr. 53-54) sunt următoarele:

Articolul 7. Presumpția constituționalității actelor normative

Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte, se consideră constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul justiției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.

4. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, în vigoare pentru Republica Moldova din 12.09.1997

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil ....

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv.

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezența convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci cînd încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 17. Interzicerea abuzului de drept.

Nici o dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca implicînd, pentru un stat, un grup sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta Convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decît acelea prevăzute de această Convenție.

5. Prevederi relevante ale Hotărîrii Curtii Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010, Curtea a reținut că:

„Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate – **norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.** În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...]”

6. Curtea Europeană în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere, pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe.

Astfel, Curtea Europeană a menționat că nu poate fi considerată „lege” decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita. În special, o normă este previzibilă atunci cînd oferă o anumită garanție contra atingerilor arbitrare ale puterii publice (cauza Amann vs. Elveția, hotărârea din 16 februarie 2000, §56). Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (cauza Silver și alții v. Regatul Unit, hotărârea din 25 martie 1983, §80).

7. În acest sens, în Hotărârea nr. 26 din 27 septembrie 2016, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ **legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate.** De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului

unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile.

8. Astfel, Curtea subliniază că legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, ce generează incertitudine și insecuritate juridică. Or, în procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative.

9. Prin urmare, Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.

10. Curtea reține că **soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale.**

11. Prevederi relevante ale Legii nr. 87

Articolul 2. Dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești

(1) Orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Prevederile codului proceduras penală a RM

Articolul 19. Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod.

Articolul 20. Desfășurarea procesului penal în termen rezonabil

(1) Urmărirea penală și judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile.

(2) Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sînt:

- 1) complexitatea cazului;
- 2) comportamentul participanților la proces;
- 3) conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată;
- 3¹) importanța procesului pentru cel interesat;
- 4) vîrsta de pînă la 18 ani a victimei.

(3) Urmărirea penală și judecarea cauzelor penale în care sînt persoane aflate în arest, precum și minori, se fac de urgență și în mod preferențial.

(4) **Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanța respectivă.**

Articolul 58. Victima

(1) Se consideră victimă orice persoană fizică sau juridică căreia, prin infracțiune, i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale. Victima are un interes în cadrul procesului penal și este interesată în rezultatele acestuia.

(2) Victima are dreptul ca cererea sa să fie înregistrată imediat în modul stabilit, să fie soluționată de organul de urmărire penală, iar după aceasta să fie informată despre rezultatele soluționării.

(3) Victima beneficiază de asemenea de următoarele drepturi:

1) să primească de la organul de urmărire penală certificat despre faptul că ea s-a adresat cu cerere sau o copie de pe procesul-verbal despre cererea orală;

2) să prezinte documente, obiecte și alte mijloace de probă pentru confirmarea cererii sale;

3) să se adreseze cu o cerere suplimentară;

4) să fie informată, la cerere, de către organul de urmărire penală, procuror sau, după caz, de către instanța de judecată despre soluționarea plîngerii sale, despre toate hotărârile adoptate care se referă la drepturile și interesele sale; să primească gratuit, la solicitare, copii de pe acestea, precum și de pe

hotărîrea de încetare sau de clasare a procesului penal în cauza respectivă, de neîncepere a urmăririi penale, copia de pe sentință, decizie sau de pe o altă hotărîre judecătorească definitivă;

- 5) să ceară de la organul de urmărire penală să fie recunoscută ca parte vătămată în cauza penală;
- 6) să depună cerere pentru a fi recunoscută ca parte civilă în procesul penal;

... (5) Victima, de îndată ce a fost identificată, beneficiază în condițiile legii de dreptul la protecție și compensare, precum și de dreptul de a depune o cerere privind aplicarea măsurilor de protecție.

Articolul 59. Partea vătămată

(1) Parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei. Minorul căruia i s-a cauzat prejudiciu prin infracțiune va fi considerat parte vătămată fără acordul său.

(2) Recunoașterea ca parte vătămată se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală, imediat după stabilirea temeiurilor de atribuire a unei asemenea calități procesuale.

(3) În cazul în care, după recunoașterea persoanei ca parte vătămată, s-au constatat circumstanțe care atestă lipsa cauzării prejudiciului, organul de urmărire penală încetează participarea acestei persoane ca parte vătămată în procedura respectivă prin ordonanță motivată.

Articolul 259. Termenele urmăririi penale

(1) Urmărirea penală se efectuează în termen rezonabil.

12. În conformitate cu art. 381 alin.(1), (2) și (3) Codul contravențional *Orice persoană are dreptul la examinarea și la soluționarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanță independentă, imparțială, legal constituită, care să acționeze în conformitate cu prezentul cod*

13. **Termenul rezonabil este depășit din cauza comportamentului abuziv și în defavoarea părții vătămate a organului de urmărire penală a procurorului sec Rășcani care la fel nu a reacționat la cererea de a depune contestație asupra procesului verbal a procedurilor neîntemeiate ale procurorului și amânărilor pe termene exagerate de examinare în instanță ceea ce a dus la tergiversarea pornirii urmăririi penale cu întârziere de aproape 4 ani .**

14. Respectarea termenului rezonabil de judecare a pricinii se asigură de către organul competent., la caz procurorul și judecătorul

15. Considerăm că examinarea cauzei penale în decurs de aproape 6 ani , în deosebi în urmărirea penală care nu a pornit urmărirea nemotivat a depășit orice termen rezonabil necesar soluționării unei cauze penale.

16. Menționăm că complexitatea cauzei este una redusă și nu prezintă dificultate în aprecierea și interpretarea normelor și în acumularea probelor .

17. Reieșind din prevederile constituționale sus-menționate, se constată cu certitudine că prevederile art. 13-1 Legea Nr. 100 privind actele de stare civilă din 26-04-2001 RM , în partea ce vizează sintagma „ ...în cazul în care înregistrarea lor s-a produs în condiții similare cu cele reglementate de legislația Republicii Moldova este formulat de o manieră imprecisă și neclară, ce duce la incertitudine, fapt care nu corespunde rigorilor de claritate și previzibilitate, consfințite în articolul 23 alin. (2) din Constituție precum și consttue o omisiune legislativă contrară Constituției care urmează a reparată.

18. prin interpretarea sistematică a normelor de processual-penale și de procedură civilă corroborete

19. Sintagma „ Orice persoană fizică”, datorită viciilor de calitate, este interpretată în sens îngust și aplicată de către INSTANȚELE DE JUDECATĂ ȘI CURȚILE DE APEL NUMAI pentru învinuții-inculpații proceselor penale ...motivind că legea nr 87 și practica judiciară nu conține expres dreptul victimei și părții vătămate la repararea prejudiciului în temeiul Legii 87 ca o justificare a omisiunii legislative

20. Însă aceste omit să aplice art 5 CPC (2) Nici unei persoane nu i se va refuza

apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

21. **Iar ...dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei** .... datorită viciilor de calitate, este interpretată în sens îngust și aplicată de către **INSTANȚELE DE JUDECATĂ ȘI CURȚILE DE APEL NUMAI pentru învinuții-inculpații proceselor penale**

22. La fel textul criticat nu corespund criteriilor de previzibilitate și claritate, creând premise pentru interpretarea **restrictivă a** garanțiilor oferite de art. 6 CEDO (*Hotărârea CtEDO în cauza Mariera de Azevedo v. Portugalia, & 66*) și ignorarea obligației privind „*examinarea efectivă a argumentelor*” părții în proces (*Hotărârile CtEDO în cauza Kraska v. Elveția, & 30; Perez v. Franța, & 80*), iar dreptul de a „*participa în mod activ la prezentarea, argumentarea și dovedirea poziției*”, de a „*discuta și combate susținerile făcute de partea adversă*”, devenind teoretice și iluzorii, Convenția garantând doar drepturi concrete și efective.

23. Dispozițiile criticate, ce se conțin în art. Al 1 a Legii nr 87 îngrădesc drepturile fundamentale prin derogare de la dispozițiile art. 54 din Constituție.

24. În raport cu cele enunțate, **prevederile criticate la acest capitol contravin art. 4, 20, 23, 54 din Constituție.**

V. EXPUNEREA CERINȚELOR AUTORULUI SESIZĂRII

5.1 Admiterea prezente excepții de constituționalitate;

5.2 *Exercitarea controlului constituționalității cu declarare ca fiind neconstituționale a dispozițiilor art.2 AL 1 A LEGii Nr. 87 sintagma „ , (1) Orice persoană fizică și ... **dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei.** „*

*și autorul invocă omisiunea reglementării **călității de subiect beneficiar al Legii 87 a victimei și părții vătămate în procesul penal și omisiunea ...**examinării cauzei în faza de proces penal (până la pornirea urmăririi penale) , faza urmărire penală și verificarea compatibilității** normei contestate cu dispozițiile art. 4,20, 23 , art.28 art.. 54 din Constituție și art. art. 6, al Convenție europene pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentate, reieșind din argumentele invocate de autor în prezenta sesizare.***

VI. EXPUNEREA DATELOR SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

6.1 Curtea Constituțională, anterior prin hotărâre, nu sa expus asupra problemei ridicate.

VII. DOCUMENTE ANEXATE –

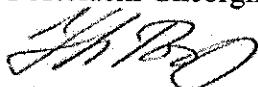
La prezenta sesizare, urmează a fi anexate de către instanța de judecată materialele cauzei civile.

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA Declar pe onoare că informațiile care au fost expuse în prezenta sesizare sunt exacte.

Sesizarea dată se depune în judecătoria Chișinău, judecătorului împuternicit să judece cauza la recursul asupra încheierii de respingere a revizuirii .

la data de 31.10.2022

Cu respect, avocat
Postolachi Gheorghe

2-22006932-12-2-18012022-1

Dosarul nr. 2-893/22

ÎNCHEIERE

04 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, Judecător

Muruianu Maria

Grefier

Madonici Iulian

Examinând, în ședință de judecată publică, cererea reprezentantului reclamantului, avocatul Postolachi Gheorghe privind sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, înaintată în cauza civilă la acțiunea lui Jantovan Daniel către Ministerul Justiției, cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului,

CONSTATĂ :

La data de 17.01.2022, Jantovan Daniel a sesizat Judecătoria Chișinău sediul Centru cu o cerere către Ministerul Justiției, cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului, care a fost repartizată automat prin intermediul PIGD în procedura judecătorului Dragoș Crigan la 18.01.2022.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24.01.2022 cererii de chemare în judecată nu i s-a dat curs, comunicându-se părții reclamante despre necesitatea lichidării neajunsurilor, iar prin încheierea din 18.02.2022 cauza a fost acceptată spre examinare în procedură contencioasă.

Prin încheierea din 29.09.2022, vicepreședintele interimar al Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a dispus redistribuirea repetată a cauzei, iar la 29.09.2022 prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza civilă fiind repartizată în procedura judecătorului raportor.

Prin cererea de chemare în judecată, Jantovan Daniel solicită constatarea faptului încălcării termenului rezonabil la examinarea cauzei penale prin care a fost recunoscut ca parte vătămată și obligarea încasării din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în folosul său a prejudiciului cauzat prin încălcarea examinării în termen rezonabil a cauzei contravenționale în mărime de 10000 lei ce constituie prejudiciu material (cheltuieli de asistență juridică), inclusiv cheltuieli de judecată și 15000 lei daune morale.

Ulterior, la data de 20.10.2022, Jantovan Daniel a înaintat o acțiune concretizată prin care, suplimentar, a solicitat repunerea în termen la depunerea cererii de constatare a încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului Jantovan Daniel, avocatul Postolachi Gheorghe a depus cerere de sesizare a Curții Constituționale privind

excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului Listru Eugenia, nu a fost de acord cu cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Audiind opinia participanților la proces asupra cererii formulate, analizând argumentele invocate de părți prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile Legii, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu dispozițiile art. 12¹ alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reiterat că, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea a statuat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.

Se atestă că, pentru a sesiza Curtea Constituțională cu o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată are obligația de a verifica întrunirea condițiilor stabilite la art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, și anume:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

Astfel, potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

La caz, instanța de judecată reține că, prin sesizarea reprezentantului reclamantului Jantovan Daniel, avocatul Postolachi Gheorghe, solicită verificarea constituționalității prevederilor art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, texte de lege care intră sub incidența prevederilor art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, instanța constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către reprezentantul reclamantului Jantovan Daniel, avocatul Postolachi Gheorghe împuternicit în baza mandatului avocațial, și astfel, se deduce că excepția a fost ridicată de un subiect investit prin lege cu acest drept.

În plus, instanța de judecată enunță că, acțiunea formulată de reclamantul Jantovan Daniel, a fost întemeiată în drept pe prevederile art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, înaintată în cauza civilă la acțiunea lui Jantovan Daniel către Ministerul Justiției, astfel prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Analizând jurisprudența instanței de contencios constituțional accesibilă pe site-ul Curții Constituționale, instanța de judecată observă că, anterior, Curtea nu a verificat constituționalitatea dispozițiilor art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești.

În aceste condiții, stabilind că, în speță sunt întrunite cumulativ cele 4 condiții prevăzute la art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă, pentru sesizarea Curții Constituționale, și întru examinarea completă și obiectivă a cauzei, instanța de judecată conchide asupra soluției de admitere a cererii înaintate de reprezentantul reclamantului Jantovan Daniel, avocatul Postolachi Gheorghe cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești, înaintată în cauza civilă la

acțiunea lui Jantovan Daniel către Ministerul Justiției, cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului.

În final, instanța notează că, de fapt, autorul excepției de neconstituționalitate invocă lipsa unei prevederi legale în cadrul Legii nr. 87, totuși, pornind de la art. 12¹ CPC și paragraful nr. 82 din Hotărârea Curții Constituționale, acest aspect nu poate fi reținut pentru a respinge demersul de ridicare excepției de neconstituționalitate și urmează a fi soluționat de către Curtea Constituțională.

În conformitate cu prevederile art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de reprezentantul reclamantului, avocatul Postolachi Gheorghe privind sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești Jantovan Daniel către Ministerul Justiției, cu privire la încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și încasarea prejudiciului.

Se remite Curții Constituționale sesizarea întocmită de reprezentantul reclamantului, avocatul Postolachi Gheorghe, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, întru verificarea constituționalității art. 2 a Legii nr. 87 din 21.04.2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

Copia identică originalului, Judecător

**Muruianu Maria
Muruianu Maria**